

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PRVI ODJEL SUDA

ODLUKA

Zahtjev br. 1375/14
Zvonko NOGOLICA
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 2. srpnja 2019. u odboru u sastavu:

Krzysztof Wojtyczek, *predsjednik*,

Armen Harutyunyan,

Pauliine Koskelo, *suci*,

i Renata Degener, *zamjenica tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir gore navedeni zahtjev podnesen 18. prosinca 2013., nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENIČNO STANJE I POSTUPAK

1. Podnositelj zahtjeva, g. Zvonko Nogolica, hrvatski je državljanin, rođen je 1962. godine i živi u Zagrebu. Podnositelja zahtjeva pred Sudom je zastupala gđa Lj. Nogolica, odvjetnica iz Zagreba.

2. Vladu Republike Hrvatske („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica gđa Š. Stažnik.

3. Podnositelj zahtjeva prigovorio je na temelju članka 1. Protokola br. 1 i članka 13. Konvencije zbog nedostatka učinkovitog postupka za osporavanje zakonitosti odluke domaćih vlasti kojom je utvrđena njegova porezna obveza.

4. Vlada je obaviještena o tim prigovorima 29. ožujka 2016., a ostatak zahtjeva odbačen je kao nedopušten sukladno pravilu 54. stavku 3. Poslovnika Suda.

A. Okolnosti predmeta

1. Upravni postupak u vezi s poreznom obvezom podnositelja zahtjeva

5. Dana 12. lipnja 2002. podnositelj zahtjeva kupio je zemljišnu česticu u Resniku.

6. Dana 12. studenog 2002. podnio je prijavu prometa nekretnina Područnom uredu Zagreb Porezne uprave Ministarstva financija (dalje u tekstu: „Područni ured Zagreb“).

7. Dana 27. travnja 2007. Područni ured Zagreb naložio je podnositelju zahtjeva da plati porez u iznosu od 39.096,00 hrvatskih kuna (HRK)¹.

8. Dana 8. lipnja 2007. podnositelj zahtjeva podnio je žalbu Ministarstvu financija, kojom je osporio zaključke Područnog ureda Zagreb.

9. Dana 28. travnja 2010. Ministarstvo financija odbilo je podnositeljevu žalbu kao neosnovanu i potvrdilo poreznu procjenu Područnog ureda Zagreb. Obavijestilo je podnositelja zahtjeva da tu odluku ne može osporavati podnošenjem žalbe, ali da može podnijeti upravnu tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske.

10. Dana 28. lipnja 2010. podnositelj zahtjeva podnio je upravnu tužbu Upravnom sudu, tvrdeći da je konačna odluka o njegovoj poreznoj obvezi, koju je Ministarstvo financija donijelo 28. travnja 2010., nezakonita s obzirom na to da je bila usvojena nakon isteka apsolutnog roka zastare od šest godina za utvrđivanje njegove porezne obveze.

11. Dana 6. ožujka 2013. Visoki upravni sud Republike Hrvatske, koji je u međuvremenu postao nadležan za ispitivanje predmeta, odbio je upravnu tužbu podnositelja zahtjeva. Odbio je ispitati njegov prigovor o tome da je konačna odluka o poreznoj obvezi bila donesena nakon isteka apsolutnog roka zastare uz obrazloženje da je podnositelj propustio otvoriti to pitanje u svojoj žalbi protiv prvostupanjske odluke Područnog ureda Zagreb.

12. Dana 3. svibnja 2013. podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske, koji je 6. lipnja 2013. odbio tužnu kao neosnovanu. Odluka Ustavnog suda dostavljena je podnositelju zahtjeva 18. lipnja 2013. godine.

2. Daljnji razvoj događaja

13. Dok je postupak u vezi s utvrđivanjem porezne obveze podnositelja zahtjeva bio u tijeku pred Visokim upravnim sudom (vidi stavak 10. ove odluke), podnositelj je 22. rujna 2011. godine pokrenuo odvojeni postupak pred Područnim uredom Zagreb, tvrdeći da je u odnosu na utvrđivanje njegove porezne obveze nastupila zastara i tražeći da mu se otpiše obračunata porezna obveza.

1. Približno 5.300,00 eura

14. Odlukom od 25. veljače 2014. Područni ured Zagreb utvrdio je da je apsolutni rok zastare od šest godina za pravo poreznog tijela da utvrdi podnositeljevu poreznu obvezu istekao 1. siječnja 2009. godine te je naložio da se obračunata porezna obveza podnositelja otpiše. Odluka je podnositelju dostavljena 3. ožujka 2014. godine. Nije podnio žalbu protiv te odluke.

15. Dana 3. lipnja 2016. Područni ured Zagreb obavijestio je podnositelja zahtjeva da, sukladno odluci tog ureda od 25. veljače 2014. godine, može tražiti povrat iznosa plaćenog na ime poreza na promet nekretnina te ga je pozvao da podnese zahtjev u tom pogledu.

16. Dana 9. lipnja 2016. podnositelj zahtjeva zatražio je od Područnog ureda Zagreb povrat iznosa plaćenog na ime poreza na promet nekretnina.

17. Dana 10. lipnja 2016. Područni ured Zagreb utvrdio je da je podnositelj zahtjeva platio 45.810,76 kuna za porez na promet nekretnina. Budući da je još nije bio platio porez u odnosu na druge porezne obveze u iznosu od 22.310,52 kune, Područni ured Zagreb naložio je da mu se vrati iznos od 23.500,24 kune. Podnositelj zahtjeva nije podnio žalbu protiv te odluke.

18. Dana 22. lipnja 2016. iznos od 23.500,24 kune uplaćen je na bankovni račun podnositelja zahtjeva.

B. Mjerodavno domaće pravo

19. Mjerodavne odredbe Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, br. 147/08), koji je bio na snazi u mjerodavnom razdoblju, glase kako slijedi:

Članak 19. stavak 2.

„Porezni obveznik ili osoba od koje je bez pravne osnove porez naplaćen ima pravo na:

1. povrat poreza koji je plaćen bez pravne osnove,
2. kamate na porez koji je plaćen bez pravne osnove.“

Članak 113. stavak 5.

„Povrat preplaćenog poreza i poreza plaćenog bez pravne osnove zajedno s kamatama porezno tijelo dužno je vratiti ...“

20. Mjerodavne odredbe Zakona o porezu na promet nekretnina („Narodne novine“, br. 69/1997, 153/2002, 22/2011 i 143/2014), koji je bio na snazi u mjerodavnom razdoblju, glase kako slijedi:

Članak 21.

„(1) Osoba koja plati porez na promet nekretnina, kamate, troškove prisilne naplate ili novčanu kaznu koju nije bila obvezna platiti ima pravo na povrat plaćenih, odnosno više plaćenih iznosa.“

(2) Plaćeni, odnosno više plaćeni iznos iz stavka 1. ovoga članka bit će vraćeni osobi od koje su naplaćeni, na njen zahtjev, u roku od 30 dana od dana podnesenog zahtjeva.“

PRAVO

21. Podnositelj zahtjeva prigovorio je da su domaće vlasti utvrdile njegovu poreznu obvezu protivno mjerodavnom domaćem pravu i da nije imao na raspolaganju učinkovit postupak za osporavanje te odluke. Pozvao se na članak 1. Protokola br. 1 i članak 13. Konvencije, koji glase kako slijedi:

Članak 1. Protokola br. 1

„Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnoga prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.“

Članak 13.

„Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kad su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu.“

A. Tvrđnje stranaka

22. S obzirom na činjenicu da su domaće vlasti, nakon što je postupak kojemu se prigovara okončan, utvrdile da se obračunata porezna obveza podnositelja treba otpisati i činjenicu da mu je vraćen uplaćen novac, Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva više ne može tvrditi da je „žrtva“ u smislu članka 34. Konvencije. Događaji koji su uslijedili nakon podnošenja zahtjeva Sudu od strane podnositelja odvijali su se u njegovu korist te predstavljaju dostatnu zadovoljštinu za bilo koje navodne povrede kojima prigovara. Vlada je pozvala Sud da (i) proglasi zahtjev nedopuštenim na temelju činjenice da podnositelj zahtjeva više ne može tvrditi da je žrtva navodnih povreda ili (ii) izbriše predmet sa svoje liste predmeta na temelju činjenice da je predmet riješen.

23. Podnositelj zahtjeva pozvao je Sud da ispita njegov predmet jer je želio ostvariti naknadu štete za patnju i bol koje je navedena situacija uzrokovala.

B. Ocjena Suda

24. Sud ne mora ispitati sva pitanja koja su iznijele stranke. S obzirom na novi razvoj situacije o kojem je obaviješten, Sud smatra da iz razloga navedenih u nastavku ne postoji objektivno opravdanje za daljnje ispitivanje

prigovorâ podnositelja zahtjeva i da je stoga prikladno primijeniti članak 37. stavak 1. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

„Sud može u svakom stadiju postupka odlučiti da izbriše neki zahtjev s liste slučajeva kad okolnosti dovode do zaključka:

- a) da podnositelj zahtjeva ne namjerava ustrajati u svojem zahtjevu, ili
- b) da je predmet riješen, ili
- c) da iz nekog drugog razloga koji utvrdi Sud više nije opravdano nastaviti s daljnjim ispitivanjem zahtjeva.

Međutim, Sud će nastaviti ispitivanje zahtjeva ako to traže interesi poštovanja ljudskih prava zajamčenih Konvencijom i dodatnim protokolima.“

25. Kako bi utvrdio primjenjuje li se članak 37. stavak 1. točka (b) na ovaj predmet, Sud mora odgovoriti na dva pitanja: kao prvo, postoje li još uvijek okolnosti zbog kojih podnositelj zahtjeva izravno prigovara, te kao drugo, jesu li otklonjeni učinci moguće povrede Konvencije zbog tih okolnosti (vidi predmete *Pisano protiv Italije* (brisanje zahtjeva) [VV], br. 36732/97, stavak 42., 24. listopada 2002., *Sisojeva i drugi protiv Latvije*, br. 60654/00, stavak 97., 16. lipnja 2005., i *Kaftailova protiv Latvije* (brisanje zahtjeva) [VV], br. 59643/00, stavak 48., 7. prosinca 2007.).

26. Sud napominje da je u ovom predmetu podnositelj zahtjeva prigovorio da su domaće vlasti utvrdile njegovu poreznu obvezu nakon isteka zakonskog roka zastare i da nije imao na raspolaganju učinkovit postupak za osporavanje te odluke.

27. Napominje da je, nakon što je podnositelj zahtjeva podnio zahtjev pred Sudom, u odvojenom postupku koji podnositelj pokrenuo, Područni ured Zagreb utvrdio da je u odnosu na utvrđivanje njegove porezne obveze nastupila apsolutna zastara i da se njegova obračunata porezna obveza treba otpisati (vidi stavke 13. i 14. ove odluke). Prema tome, budući da je koristio dostupan domaći postupak, odluka kojom mu je naloženo da plati porez na promet nekretnina lišena je bilo kojeg pravnog učinka. Iz toga slijedi da više ne postoje okolnosti na koje podnositelj zahtjeva prigovara.

28. Sud nadalje napominje da je, nakon što je odluka kojom mu je naloženo da plati porez na promet nekretnina lišena pravnog učinka, podnositelj zahtjeva uspješno podnio zahtjev za povrat iznosa uplaćenih po toj osnovi (vidi stavke 16. - 18. ove odluke). Svaki zahtjev u pogledu mogućih kamata na taj iznos trebao se rješavati u okviru tog postupka (vidi stavak 19. ove odluke). U takvim okolnostima, Sud je uvjeren da su mogući učinci situacije kojoj se prigovara dostatno ispravljeni.

29. U svjetlu gore navedenog, Sud smatra da je predmetno pitanje riješeno u smislu članka 37. stavka 1. točke (b) Konvencije. Nadalje, uvjeren je da poštovanje ljudskih prava zajamčenih Konvencijom i njezinim protokolima ne traži nastavak ispitivanja zahtjeva na temelju članka 37. stavka 1. *in fine*.

30. U skladu s tim, ovaj predmet treba izbrisati s liste predmeta Suda.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

Odlučuje izbrisati zahtjev s liste predmeta.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 25. srpnja 2019.

Renata Degener
Zamjenica tajnika

Krzysztof Wojtyczek
Predsjednik

© 2019 Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.

Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava provjerio je točnost prijevoda, te proveo lekturu i pravnu redakтуру istoga.